

RAN-2408000603020001

S.Y.B.Com. (NCF-NEP) (Sem.- III) Examination March - 2026

Major : Advanced Accounting & Auditing-1 (Cost Accounting) (Paper - 1)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the Question.</p> <p>(2) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજીયાત છે. Question no one is compulsory.</p> <p>(3) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો Show the necessary calculation as apart of answer.</p>	<p>Seat No.:</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px; text-align: center;"> <p>Student's Signature</p> </div>						

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (સાતમાંથી કોઈ પણ પાંચ) (10)**
1. માલસામાન ફેરબદલી દર અને ફેરબદલી મુદત શોધો.
 - (1) ખરીદી રૂ. 7,00,000
 - (2) આખરનો સ્ટોક શરૂઆતના સ્ટોક કરતાં અડધો છે.
 - (3) શરૂઆતનો સ્ટોક 35,000 એકમ દીઠ રૂ.2 પ્રમાણે સ્ટોકનું મુલ્યાંકન મૂળકિંમત + 25% ધોરણે થાય છે.
 2. ગુરૂત્તમ સપાટી - 5400 એકમો
વધુ વપરાશ - 1050 એકમો
સરેરાશ વપરાશ - 750 એકમો
સરેરાશ સમય - 3 માસ
વધુ સમય 5 માસ
આર્થિક વરદી જથ્થો શોધો
 3. કામદારને આપેલ સમય - 210 કલાક
કામદારે લીધેલ ખરેખર સમય - 150 કલાક
કલાક દીઠ વેતનદર - 45 રૂ.
રોવેન પ્લાન મુજબ કામદારને કેટલું વેતન મળશે?
 4. નીચેના ઉદ્યોગો માટે પડતરનાં એકમો જણાવો.

(1) રસાયણ ઉદ્યોગ	(2) મોટરકાર
(3) હોટલ	(4) બાંધકામ
 5. યંત્રની કિંમત - રૂ. 5,44,750
યંત્રની ભંગાર કિંમત - રૂ. 8,000
યંત્ર ગોઠવવાનો ખર્ચ - રૂ. 18,750
યંત્રનું ઉપયોગી આયુષ્ય - 11 વર્ષ
યંત્રનો વાર્ષિક ઘસારો ગણો.

6. હિવા લિ.ની ઓગસ્ટ - 2025 ની માહિતીના આધારે મિશ્ર પદ્ધતિના આધારે મજૂર ફેરબદલી દર શોધો.
 ઓગસ્ટની શરૂની કામદારની સંખ્યા - 7500
 રાજીનામુ આપી છૂટા થયેલ કામદારો - 800
 નિવૃત્ત થયેલ કામદારો - 900
 બરતરફ થયેલ કામદારો - 150
 નવા નિમાયેલ કામદારો - 1100
 ઓગસ્ટના છેવટના કામદારો - 8500
 નવા નિમાયેલા પૈકી 40% કામદારો વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નિમાયેલ છે.
7. બિનકાર્ડનો નમુનો તૈયાર કરો

પ્ર.2. રિધ્ધી-સિધ્ધી લિ.ની તા. 31-3-2024ના રોજ પુરા થતા વર્ષની વિગતો નીચે મુજબ છે. (14)

કુલ પ્રત્યક્ષ ખર્ચ - રૂ. 5,40,000
 કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ - રૂ. 1,50,000
 ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ - રૂ. 90,000
 વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ - રૂ. 2,00,000
 ઉત્પાદન અને વેચાણ - (5,000 એકમો) રૂ. 12,25,000
 કુલ પ્રત્યક્ષ ખર્ચમાં માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય પ્રત્યક્ષ ખર્ચનું પ્રમાણ 3:2:1 છે કારખાના પરોક્ષ ખર્ચના 40 ટકા ઉત્પાદન સાથે સીધી રીતે બદલાય છે. જ્યારે વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ 60 ટકા વેચાણ સાથે બદલાય છે.
 વર્ષ 2024-25 નો અંદાજ:

1. ઉત્પાદન અને વેચાણ 10,000 એકમોનું થશે.
2. એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચમાં 10% વધારો થશે.
3. સ્થિર કારખાના ખર્ચમાં રૂ. 24,000 નો વધારો જ્યારે સ્થિર વેચાણ ખર્ચમાં 25 ટકા વધારો થશે. બીજો કોઈ ફેરફારો નથી.
4. વર્ષ 2023-24 માં મળેલ નફાનો દર જાળવી રાખવો.
 વર્ષ 2024-25નું અંદાજ પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.2. (અ) દિપ્તી લિ. પોતાની વસ્તુની બનાવટ માટે વપરાતા જુદા જુદા માલસામાન અંગે વિગતો નીચે મુજબ રજૂ કરે છે. (7)

વિગત	X	Y	Z
માલને મેળવતાં લાગતો સમય (અઠવાડિયા)	2 થી 3	3 થી 4	4 થી 5
સરેરાશ વપરાશના એકમો (અઠવાડિક)	125	160	?
વધુમાં વધુ વપરાશ (અઠવાડિક)	?	190	240
ઓછામાં ઓછા વપરાશ (અઠવાડિક)	100	?	160
વરદી જથ્થો (એકમો)	600	250	525

શોધો:

- (1) X, Y અને Z ની પુનઃ વરદી સપાટી
- (2) X, Y અને Z ની ગુરૂત્તમ સપાટી
- (3) Z નો સલામતી જથ્થો

(બ) એક કારીગરને એક કામ પૂરું કરવા માટે આપેલ સમય 15 કલાક છે. કારીગર આ કામ માટે 12 કલાકનો સમય લે છે. તેનું વેતન કલાક દીઠ રૂ. 30 છે. પેદાશની માલસામગ્રીની કિંમત રૂ. 400 છે. કારખાના ખર્ચ મજૂરીનાં 150% ગણાય છે. પેદાશની કારખાના પડતર નીચે મુજબ ગણો (7)

- (1) હેલ્સી યોજના
- (2) રોવેન યોજના
- (3) કાર્યવેતન પદ્ધતિ

પ્ર.3. મિહાનનાં કારખાનામાં સપ્ટેમ્બર-2025ના પરોક્ષ ખર્ચનાં આંકડા નીચે મુજબ છે. જેને આધારે યંત્ર (14) K નો યાંત્રિક કલાક દર શોધો. યંત્ર K મહિનામાં 450 કલાકો કામ કરે છે.

અ.નં.	વિગત	રૂ.
(1)	ભાડું અને વેરો	9,000
(2)	વીજળી - બત્તી	4,500
(3)	ઘસારો-યંત્રનો (વાર્ષિક)	10%
(4)	પરોક્ષ મજૂરી	13,500
(5)	પરચૂરણ ખર્ચ	2250
(6)	કેન્ટિનનો ખર્ચ	8000
(7)	સમારકામ ખર્ચ	16,000

વધારાની અન્ય માહિતી :

વિગત	યંત્ર K	યંત્ર C	યંત્ર P
રોકેલી જગ્યા (ચો.ફુટ)	60	30	10
વીજળી પોઈન્ટ	45	135	270
યંત્રની કિંમત રૂ.	1,60,000	1,00,000	90,000
કામદાર સંખ્યા	4	2	2
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	7500	6000	1500
પાવર ખર્ચ	4000	4000	1000

અથવા

પ્ર.3. (અ) હિયાન લિ, એક પેદાશનું ઉત્પાદન કરે છે. તેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

(7)

(1)	પેદાશની દ્વિમાસિક માંગ	3000 એકમો
(2)	દરેક વરદી મુકવાનો ખર્ચ	રૂ.200
(3)	એકમદીઠ વાર્ષિક વલનખર્ચ	રૂ.10
(4)	માસિક સરેરાશ વપરાશ	750 એકમો
(5)	માસિક ઓછામાં ઓછો વપરાશ	450 એકમો
(6)	પુનઃ વરદી સમય	3 થી 5 અઠવાડિયા
ઉપરની માહિતી પરથી ગણો		
(1)	આર્થિક વરદી જથ્થો	
(2)	વર્ષમાં મુકવાનાં ઓર્ડરની સંખ્યા	
(3)	પુનઃ વરદી સપાટી	
(4)	ગુરુત્તમ સપાટી	
(5)	લઘુત્તમ સપાટી	
(6)	સલામતી જથ્થો	

(બ) નીચે આપેલ વિગત પરથી યાંત્રિક કલાક દર શોધો.

(7)

- (1) યંત્રની કિંમત 1,00,000 રૂ.
- (2) આયુષ્યના અંતે ભંગાર કિંમત 2,500
- (3) અંદાજિત ઉપયોગી આયુષ્ય 15,000 કલાકો
- (4) સમારકામ અંગે જરૂરી કલાક 200 (વાર્ષિક)
- (5) ઉત્પાદકીય કામકાજના કલાકો 2000 (વાર્ષિક)
- (6) ગોઠવણી સમય ઉત્પાદનકીય કલાકોના 5%
- (7) સમારકામ ખર્ચ 9,500 રૂ. (વાર્ષિક)
- (8) 4 યંત્ર માટે દેખરેખ માટે ઓપરેટરની સંખ્યા 2, ઓપરેટરની મજૂરી 1500 (માસિક)
- (9) રસાયણ ખર્ચ 100 (માસિક)
- (10) પરોક્ષ ખર્ચ 2000 (માસિક)
- (11) વીમા પ્રીમિયમ 1% (વાર્ષિક)
- (12) પાવર કલાકદીઠ 20 યુનિટ, યુનિટ દીઠ 4 રૂ.

પ્ર.4. ટુંકનોંધ લખો (કોઈપણ 3)

(12)

- 1) બિનકાર્ડ
- 2) માલસામાનનું અબક વર્ગીકરણ
- 3) મજૂર ફેરબદલીના કારણો
- 4) ટેન્ડર કિંમત
- 5) યાંત્રિક કલાક દર

ENGLISH VERSION

Q.1. Give the answer as per instruction: (Any five out of seven)

(10)

1. Find Material turnover rate and Material turnover period.
 - (i) Purchase Rs. 7,00,000
 - (ii) Closing stock is half of the opening stock
 - (iii) Opening stock 35,000 units, per unit Rs.2 stock is valued on the basis of cost plus 25%
2. Maximum level - 5040 units
Maximum usage- 1050 units
Average period - 3 months
Maximum period - 5 months
Find out : Economic order Quantity
3. Time given to the worker - 210 hours
Actual time taken by worker - 150 hours
Rate per hours - Rs.45
What would be the amount of wages earn by worker as per Rowan plan?
4. Give The Proper cost units of the following industries.
 - (1) Chemical industry
 - (2) Motor car
 - (3) Hotel
 - (4) Construction
5. Price of machine - 5,44,750
Scrap value of machine - Rs. 8,000
Installation charges - Rs, 18,750
Useful life of machine - 11 years
Calculate : Annual Depreciation amount of machine.

6. Find Out Flux method Turnover rate of Hiva Ltd. For the month of August 2025.
 No of workers who have resigned - 7500
 No. Of workers who have retired - 800
 No. Of workers newly appointed - 150
 No. Of workers at the end of August - 8500
 Out of a new recruitment 40% of workers appointed under expansion plan.
7. Prepare the format of Bincard.

Q.2. Following are the particulars of Riddhi-siddhi Ltd. As on 31-3-2024: (14)

Total direct cost - 5,40,000

Factory overheads - 1,50,000

Office overheads - 90,000

Selling Overheads - 2,00,000

Production and sales- (5000 units) RS. 12,25,000

Total direct cost includes material, wages and other direct cost in the ratio 3:2:1. Factory overheads varies 40 percent directly with production. Where sales overheads 60 percent with sales.

Estimate for the year 2024-25:

1. Production and sales will be 10,000 units
 2. Direct labour cost per unit will increase 10 percent
 3. Fixed overheads will increase Rs.24,000 And selling overheads will increase by 25 percent. There will be no change in other cost.
 4. The rate of profit on cost of year 2023-24 has to be maintained.
- Prepare projected cost sheet for year 2024-25

OR

Q.2. (A) Dipti Ltd. Furnishes particulars regarding different types of materials which are used in manufacturing their product (7)

Particular	X	Y	Z
Delivery Period (weeks)	2 to 3	3 to 4	4 to 5
Average Consumption in units (weekly)	125	160	?
Maximum Consumption in units (weekly)	?	190	240
Minimum Consumption in units (weekly)	100	?	160
Ordering Quantity (units)	600	250	525

Find Out:

- (1) Re order level of X, Y and Z
- (2) Maximum level of X, Y, and Z
- (3) safety Quantity of Z

(B) A worker has been allowed to complete a work in 15 hours, but he completes the work in 12 hours. Labour salary per hour is Rs.30. if cost of materials Rs.400 and factory overheads are 150% of direct labour. (7)

Find Out factory cost as per following methods.

- (1) Halsey Plan
- (2) Rowan Plan
- (3) Piece rate

- Q.3.** The following figures relate to overheads charges of a Mihan factory for the month of September-2025. You are requested to compute a machine hour rate in respect machine Kworks for 450 hours in a month **(14)**

No	Overhead expenses	Rs.
(1)	Rent and rates	9,000
(2)	Lighting	4,500
(3)	Depreciation Annual	10%
(4)	Indirect wages	13,500
(5)	Miscellaneous Expenses	2250
(6)	Canteen expenses	8000
(7)	Repairs	16,000

The Other Additional Information:

Particulars	Machine K	Machine C	Machine P
Area Occupied (sq.ft.)	60	30	10
Light Point	45	135	270
Value of machine (Rs.)	1,60,000	1,00,000	90,000
Number of workers	4	2	2
Direct wages (Rs.)	7500	6000	1500
Power charges (Rs.)	4000	4000	1000

OR

- Q.3. (A)** Hiyan Ltd. Manufactures a product. The following particulars were collected for a year: **(7)**

(1)	Bimonthly demand of the product	3000 Units
(2)	Cost of placing an order	Rs. 200
(3)	Annual carrying cost per unit	Rs.10
(4)	Average usage	750 units per month
(5)	Minimum usage	450 units per month
(6)	Re-order period	3 to 5 weeks

Compute from the above:	
(1)	Economics Ordering Quantity
(2)	Number of orders to be placed in year
(3)	Re order level
(4)	Maximum level
(5)	Minimum level
(6)	Safety level

- (B)** Calculate the machine hour-rate from the following information: **(7)**
- (1) Cost of machine Rs. 1,00,000
 - (2) Estimated scrap value 2,500
 - (3) Estimated working life 15,000 hours
 - (4) Hours required for maintenance 200 hours (p.a.)
 - (5) Productive working hours (p.a.) 2000
 - (6) Setting up time 5% of productive hours
 - (7) Cost of repairs (p.a.) Rs. 9,500

- (14)**
- (8) **No. of operators looking after 4 machines - 2**
Wages of operators (p.m.) 1,500
 - (9) **Chemicals required (p.m.) 100**
 - (10) **Overheads chargeable to this machine 2000 (p.m.)**
 - (11) **Insurance Premium 1% (p.a.)**
 - (12) **Power 20 units per hour, Rs. 4 per Unit.**

Q.4. Write a short Note (Any 3)

(12)

- 1) **Benard**
 - 2) **Material ABC analysis**
 - 3) **Cause of labour turnover Rate**
 - 4) **Tender price**
 - 5) **Machine hour rate**
-

RAN-2408000603020002

S.Y.B.Com. (NCF-NEP) (Sem. - III) Examination March - 2026

Major : Advance Accounting and Auditing (Paper - II)

(Corporate Accounting)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.
Show the necessary calculations as part of your answer.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરાં ગુણ દર્શાવે છે.
The number on the right side indicates the full marks for the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1 માંચા પ્રમાણે જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

- (1) નીચેની માહિતી પરથી કામદાર કલ્યાણ ખર્ચા અંગેની હિસાબી નોંધ તૈયાર કરો.

વ્યાજ ખર્ચ	રૂ. 50,000
પગાર અને મજૂરી	રૂ. 6,16,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	રૂ. 72,572
કર્મચારી સ્ટોક ઓપ્શન પ્લાન ખર્ચ	રૂ. 32,525
સ્ટાફ કલ્યાણ ખર્ચ	રૂ. 56,680
- (2) પ્રેફરન્સ શેર ડિવિડન્ડ રૂ. 99,999 જાહેર થયું નથી તેમજ ચૂકવ્યું નથી. બાકી પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડમાંથી $\frac{2}{3}$ ભાગ જતો કરવાનો છે. બાકીના $\frac{1}{3}$ ભાગ માટે પૂરા ભરપાઈ ઇક્વિટી શેર આપવાના છે. મૂડીઘટાડાના સંદર્ભમાં આમનોંધ લખો.
- (3) ધ્યાના લિ.ના રૂ. 100 નો એક એવા 5,000 12% ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 10% પ્રીમિયમ પરત કરવા ઇચ્છે છે. જામીનગીરી પ્રીમિયમ રૂ. 30,000 અને નફા નુકશાન ખાતું (જમા બાકી) રૂ. 1,90,000 છે. ડિસ્કન્ટરોએ રૂ. 10 નો એક એવા ઓછામાં ઓછા ઇક્વિટી શેરો 10% પ્રીમિયમ બહાર પાડી પ્રેફરન્સ શેરો પરત કર્યા. નવા શેર બહાર પાડવા અંગેની આમનોંધ લખો.
- (4) રૂ. 10 નો એક એવા 2,00,000 ઇક્વિટી શેરો પર શેરદીઠ રૂ. 4 ના બાકી હપ્તાની ચુકવણી પેટે બબલી લિમિટેડે તેમની સામાન્ય અનામતમાંથી રૂ. 8,00,000 નો ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું. કંપનીએ તેના અંશતઃ ભરપાઈ શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ કરવા બોનસ જાહેર કર્યું. બોનસ શેર અંગેની આમનોંધ લખો.
- (5) કંપનીધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ-3 મુજબ નીચેની વિગતો માટે મુખ્ય મથાળું અને પેટા મથાળું દર્શાવો.
 1. મોર્ગેજ લોન
 2. બાંધકામ કમિશન
 3. ઢોર-ઢાંખર
 4. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ

- (6) મૂડી ઘટાડાની પદ્ધતિઓ જણાવો.
 (7) બોનસ શેરના પ્રાપ્તિસ્થાનોની યાદી આપો.

પ્ર. 2

રિયાંશ લિમિટેડનું તા. 31-3-2025 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

14

વિગત	નોંધ	રૂ.
(A) ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ:		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો:		
(અ) શેરમૂડી : દરેક રૂ. 10 નો એવા ઇક્વિટી શેર 10% ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 ના		14,00,000
(2) બિનચાલુ દેવાં:		4,20,000
(અ) લાંબાગાળાનાં ઉછીનાં નાણાં: 12% નાં ડિબેન્ચર્સ ડિરેક્ટરની લોન		4,48,000
(3) ચાલુ દેવાં:		84,000
(અ) વેપારી દેવાં: લેણદારો		4,05,400
(બ) અન્ય ચાલુ દેવાં: ડિબેન્ચરનું ચઢેલ વ્યાજ		53,600
કુલ		28,11,000
(B) મિલકતો:		
(1) બિનચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો :		
(i) દૃશ્ય મિલકતો : જમીન અને મકાન યંત્રો		8,40,000
(ii) અદૃશ્ય મિલકતો : પાઘડી		4,06,000
(બ) બિનચાલુ રોકાણો		2,40,000
(ક) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચ નફાનુકશાન ખાતું (ઉધાર)		98,000
		69,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		2,40,000
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		4,06,000
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		1,12,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : બેંક સિલક		4,00,000
કુલ		28,11,000

સંભવિત દેવું : કંપની સામે નુકસાની વળતરનો દાવો રૂ. 1,30,000.

નીચે મુજબની પુનઃ રચનાની યોજના સ્વીકારવામાં અને અમલમાં મૂકવામાં આવી :

- (1) પ્રેક્ટ. શેરો શેરદીઠ રૂ. 90 સુધી ઘટાડવાનાં છે.
- (2) ઇક્વિટી શેરો શેરદીઠ રૂ. 3 લેખે ઘટાડવાનાં છે.
- (3) ડિબેન્ચર હોલ્ડરો પોતાનું ચક્રેલ વ્યાજ જતું કરવા સંમત થયા અને પોતાની લેણી થતી રકમની અંશતઃ ચુકવણી પેટે રૂ. 2,80,000 ની કિંમતે જમીનનો એક ટુકડો કે જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 2,24,000 છે તે લેવા સંમત થયા.
- (4) બાકીના જમીન-મકાનની કિંમત રૂ. 7,00,000 આંકી.
- (5) રોકાણોના રૂ. 1,10,000 ઊપજ્યાં.
- (6) પુનઃ રચના ખર્ચ રૂ. 42,000 થયો.
- (7) કંપની સામે નુકસાની દાવાનું સંભવિત દેવું ચૂકવવાનું થયું. આ માટે કંપનીના ડિરેક્ટરની લોન ખાતે જે રૂ. 84,000 જમા છે તે સામે મજરે લેવામાં આવી.
- (8) બધી જ અદૃશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળો. રિયાંશ કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને મૂડી ઘટાડા બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 2 કાવ્ય લિમિટેડનું તા. 31 મી માર્ચ, 2025 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

14

વિગત	નોંધ	રૂ.
(A) ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો :		
(અ) શેરમૂડી :		
15,000 ઇક્વિટી શેર, દરેક રૂ. 10 ના પૂર્ણ ભરપાઈ		1,50,000
10% ના 7,500 રિડીમેબલ પ્રેક્ટ. શેર, દરેક રૂ. 10 ના શેરદીઠ રૂ. 8 ભરપાઈ		60,000
(બ) અનામત અને વધારો : નફાનુકશાન ખાતું		90,000
(2) ચાલુ દેવાં :		
(અ) વેપારી દેવાં : લેણદારો		70,000
દેવીફૂંડી		30,000
કુલ		4,00,000
(B) મિલકતો :		
(1) બિનચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો : જમીન-મકાન		1,00,000
સાંચા - યંત્રો		80,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		80,000

વિગત	નોંધ	રૂ.
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		40,000
લેણીહૂંડી		20,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : રોકડ સિલક		80,000
કુલ		4,00,000

નાણાં પરત કરવાની શરતો અનુસાર રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો 10% ના પ્રીમિયમથી પરત કરવાના હતા. નાણાં પરત કરવા માટે દરેક રૂ. 10 નો તેવા 8% ના 2,000 પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. 5 ના પ્રીમિયમથી બહાર પાડેલ હતા અને પૂરેપૂરા ભરપાઈ થઈ ગયા હતા.

1લી એપ્રિલ, 2025 ના રોજ 10% ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરનાં નાણાં પરત કરવામાં આવ્યાં. પરંતુ 200 પ્રેફરન્સ શેર માટે કોઈ માહિતી મળી નથી. આ ઉપરાંત દર 3 ઇક્વિટી શેરદીઠ એક ઇક્વિટી શેર બોનસ શેર તરીકે જાહેર કરેલ છે.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધો લખો તેમજ સુધારેલું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્ર. 3

નવ્ય લિમિટેડનું તા. 31-03-2025 ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

14

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
ઉત્પાદન અંગેના ખર્ચા	2,64,000	શેરમૂડી	22,50,000
દેવાદારો	4,95,000	10% નાં ડિબેન્ચર	3,75,000
સરકારી લાંબા ગાળાનાં રોકાણો	12,42,750	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	1,57,500
પ્રાથમિક ખર્ચા	45,000	સામાન્ય અનામત	6,75,000
ડિબેન્ચર પરતનિધિનાં રોકાણો	1,50,000	મુડી અનામત	4,12,500
શેરના બાકી હપ્તા	75,000	ડિબેન્ચર પરતનિધિ	1,50,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	18,750	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	97,500
ફર્નિચર	2,40,000	વેચાણ	19,50,000
ખરીદી	8,01,000	ઘાલખાધ અનામત	22,500
જમીન-મકાન	12,75,000	ન.નુ. ખાતું (1-4-2024)	41,250
મશીનરી	8,62,500	બેંક લોન	1,09,500
પાઘડી	60,000	જાહેર થાપણો	1,90,500
પેટન્ટ	30,000	રોકાણ વેચાણ નફો	71,250
પગાર	4,27,500	લેણદારો	2,47,500
ભાડું અને વેરા	1,50,000		
શરૂઆતનો સ્ટોક	2,47,500		
ડિરેક્ટરની ફી	26,250		

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
સ્ટેશનરી-પોસ્ટેજ	48,750		
પ્રસારિત કર મિલકતો	2,10,000		
રોકડ અને બેંક	81,000		
	67,50,000		67,50,000

વધારાની માહિતી :

- (1) પ્રાથમિક ખર્ચા સામાન્ય અનામતમાંથી માંડી વાળો.
- (2) તા. 31-3-2025 ના રોજ સ્ટોક રૂ. 7,50,000 છે.
- (3) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત રૂ. 24,750 રાખો.
- (4) ઉત્પાદન અંગેના ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા રૂ. 52,500 છે.
- (5) અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડું રૂ. 37,500 છે.
- (6) મશીનરી પર 10% અને ફર્નિચર પર 12% ઘસારો ગણો.
- (7) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 1,87,500 લઈ જાઓ.
- (8) કંપની મેનેજમેન્ટે ભરપાઈ શેરમૂડીના 10% ડિવિડન્ડ સૂચવેલ છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ભારતીય કંપનીધારો, 2013 અનુસાર નવ્ય લિમિટેડના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 3 (A) સરલ લિ.ની. તા. 31-3-2025 ના રોજની કાચા સરવૈયાની અમુક બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

08

વિગત	રૂ.
(1) ઇક્વિટી શેરમૂડી (6,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો પૂરા ભરપાઈ)	6,00,000
(2) રિડીમેબલ પ્રેફ. શેરમૂડી (2,000 પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. 100 નો શેરદીઠ રૂ. 80 ભરપાઈ)	1,60,000
(3) સામાન્ય અનામત	1,40,000
(4) જામીનગીરી પ્રીમિયમ	40,000
(5) બેંક સિલક	2,50,000

કાચદાની જરૂરી જોગવાઈનું પાલન કરીને કંપની 10% પ્રીમિયમથી રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પરત કરવાનું નક્કી કરે છે. જરૂરી રકમના નવા ઇક્વિટી શેર મૂળ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવે છે. કંપની દર 10 ઇક્વિટી શેર દીઠ 1 ઇક્વિટી શેર બોનસ શેર તરીકે આપવાનું નક્કી કરે છે, આ માટે મૂડી પરત અનામતની રકમનો ઉપયોગ કરવાનો છે.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(B) 2013 ના કંપનીધારા મુજબ કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથેનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

06

પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે ત્રણ) :

- (1) બોનસ શેર અંગે SEBI ના માર્ગદર્શક સૂચનો
- (2) રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરના નાણાં પરત કરવા અંગે કંપનીધારા 2013 ની જોગવાઈઓ
- (3) ઈક્વિટી અને દેવાં
- (4) મૂડી ઘટાડા અંગે કંપનીધારા 2013 ની જોગવાઈઓ.
- (5) મૂડી ઘટાડા ખાતું

ENGLISH VERSION

Q.1 Answer as instructed: (any five)

- (1) Prepare a note for Employee Benefit Expenses based on the information given below:

Interest Expenses Rs. 50,000

Salaries and Wages Rs. 6,16,000

Contribution to P.F. Rs. 72,572

Expenses on Employee Stock Option Plan Rs. 32,525

Staff Welfare Expenses Rs. 56,680

- (2) Rs. 99,999 dividend on preference shares is not declared and paid. Preference shareholders agreed to waive $\frac{2}{3}$ dividend and for the $\frac{1}{3}$, fully paid equity shares are to be allotted. Journalize the above transaction in case of capital reduction.

- (3) Dhyana Ltd. wants to redeem its 5,000, 12% Redeemable Preference Shares of Rs. 100 each at 10% premium. Securities Premium at Rs. 30,000 and P & L Account (Credit) at Rs. 1,90,000. The directors redeemed the preference shares by making minimum fresh issue of equity shares of Rs. 10 each at 10% premium. Write a journal entry regarding the issue of new shares.

- (4) Babli Limited has decided to utilise Rs. 8,00,000 out of General Reserve to declare bonus to the shareholders in the form of payment of final call at Rs. 4 per share on 2,00,000 equity shares of Rs. 10 each. The company declared these partly paid shares as fully paid by issuing bonus shares. Journal entry for bonus issue of shares.

- (5) As per Schedule III of the Companies Act, 2013, show the main head and sub-head for the following items;

1. Mortgage Loan
2. Underwriting Commission
3. Live-stock
4. Corporate Dividend Tax

(6) State the ~~method of capital reduction.~~

(7) Provide a list of sources for the issue of bonus shares.

Q. 2

The Balance Sheet of Riyansh Co. Ltd. as on 31-3-2025 is as follows :

14

Particulars	Note	Rs.
(A) Equity and Liabilities :		
(1) Shareholders Fund:		
(a) Share Capital:		
Equity Share of Rs. 10 each		14,00,000
10% Preference Share of Rs. 100 each		4,20,000
(2) Non-Current Liabilities :		
(a) Long Term Borrowings : 12% Debentures		4,48,000
Directors' Loan		84,000
(3) Current Liabilities :		
(a) Trade Payables : Creditors		4,05,400
(b) Other Current Liabilities :		
Accrued interest on Debentures		53,600
Total		28,11,000
(B) Assets :		
(1) Non-Current Assets :		
(a) Fixed Assets :		
(i) Tangible Assets : Land-Building		8,40,000
Plant-Machinery		4,06,000
(ii) Intangible Assets : Goodwill		2,40,000
(b) Non-current Investments		98,000
(c) Other Non-current Assets :		
Preliminary Expenses		69,000
P & L A/c (Debit)		2,40,000
(2) Current Assets :		
(a) Inventories : Stock		4,06,000
(b) Trade Receivable : Debtors		1,12,000
(c) Cash and Cash Equi. : Bank Balance		4,00,000
Total		28,11,000

Contingent Liability: Claim of compensation against the company Rs. 1,30,000.

The following scheme of reconstruction was approved and implemented.

- (1) The preference shares are to be reduced to Rs. 90 each.
- (2) Equity shares are to be reduced by Rs. 3 each.
- (3) The debenture holders agreed to forego their accrued interest and also agree to accept a piece of land having book value of Rs. 2,24,000 at valuation of Rs. 2,80,000 in part payment of their holding.
- (4) The remaining land and building were valued at Rs. 7,00,000.
- (5) Rs. 1,10,000 were realized of investments.
- (6) Reconstruction expenses amounted to Rs. 42,000.
- (7) It was decided that company had to pay the claim against itself. For this the amount of Rs. 84,000 was adjusted against the credit balance of Director's Loan A/c in the company.
- (8) All intangible and fictitious assets are to be written off.

Write journal entries in the books of Riyansh Co. Ltd. and prepare Balance Sheet after capital reduction.

OR

Q. 2

The Balance Sheet of Kavya Ltd. as on 31-3-2025 is as follows

14

Particulars	Note	Rs
(A) Equity and Liabilities :		
(1) Shareholders Fund :		
(a) Share Capital:		
15,000 Equity Shares of Rs. 10 each fully paid up		1,50,000
7,500 10% Redeemable Pref. Shares of Rs. 10 each, Rs. 8 paid up		60,000
(b) Reserve & Surplus : P & L Account		90,000
(2) Current Liabilities :		
(a) Trade Payables : Creditors		70,000
Bills Payable		30,000
Total		4,00,000
(B) Assets		
(1) Non-current Assets :		
(a) Fixed Assets : Land-Building		1,00,000
Plant-Machinery		80,000
(2) Current Assets :		
(a) Inventories : Stock		80,000
(b) Trade Receivable : Debtors		40,000
Bills Receivable		20,000
(c) Cash & Cash Equivalent: Cash Balance		80,000
Total		4,00,000

According to the conditions for redemption, the redeemable preference shares were to be redeemed at a 10% premium. To raise the funds for redemption, 2,000 new 8% preference shares of Rs.10 each were issued at a premium of Rs.5 per share, and the shares were fully subscribed and paid up.

On 1st April, 2025, the amount payable on the 10% redeemable preference shares was paid. However, no information was available for 200 preference shares, so they were not redeemed. Additionally, the company declared one equity bonus share for every 3 equity shares held.

Write journal entries and prepare the Balance Sheet after redemption.

Q.3 The Trial Balance Sheet of Navya Ltd. as on 31-03-2025 is as follows :

14

Debits	Rs.	Credits	Rs.
Expenses of Production	2,64,000	Share Capital	22,50,000
Debtors	4,95,000	10% Debentures	3,75,000
Govt. Long term Investments	12,42,750	Securities Premium	1,57,500
Preliminary Expenses	45,000	General Reserve	6,75,000
Investments of Debenture		Debenture	
Redemption Fund	1,50,000	Redemption Fund	1,50,000
Calls-in-arrears	75,000	Capital Reserve	4,12,500
Contribution to P.F.	18,750	Provident Fund	97,500
Furniture	2,40,000	Sales	19,50,000
Purchases	8,01,000	Bad debts reserve	22,500
Land & Building	12,75,000	P & L A/c (1-4-2024)	41,250
Machinery	8,62,500	Bank Loan	1,09,500
Goodwill	60,000	Public Deposits	1,90,500
Patents	30,000		
		Profit on sale of Investments	71,250
Salary	4,27,500	Creditors	2,47,500
Rent and taxes	1,50,000		
Opening Stock	2,47,500		
Directors' fees	26,250		
Stationery & Postage	48,750		
Deferred Tax Assets	2,10,000		
Cash and Bank	81,000		
	67,50,000		67,50,000

Additional information's :

- (1) Write off Preliminary Expenses against General Reserve.
 - (2) Stock as on 31-3-2025 is Rs. 7,50,000.
 - (3) Keep bad debts reserve of Rs. 24,750 on debtors.
 - (4) Outstanding expenses for production is Rs. 52,500.
 - (5) Prepaid Rent is Rs. 37,500.
 - (6) Calculate depreciation at 10% on Machinery and 12% on Furniture.
 - (7) Transfer Rs. 1,87,500 to General Reserve.
 - (8) Company's management proposed 10% dividend on paid-up equity share capital.
- Prepare Final Accounts of Navya Co. Ltd. as per Companies Act, 2013 from the above informations.

OR

Q. 3 (A) The following is the extract of Trial Balance of Saral Ltd. as on 31-3-2025:

Particulars	Rs.
(1) Equity Share Capital (6,000 shares of Rs. 100 each fully paid up)	6,00,000
(2) Redeemable Preference Share Capital (2,000 shares of Rs. 100 each, Rs. 80 paid up)	1,60,000
(3) General Reserve	1,40,000
(4) Securities Premium	40,000
(5) Bank balance	2,50,000

The company decides to redeem preference shares at 10% premium after complying with legal provisions. For this purpose, new equity shares of minimum required amount are issued at par. The company decides to issue one equity bonus share for every 10 equity shares, for which it plans to use the amount from the Capital Redemption Reserve.

Write necessary journal entries in the books of the company.

(B) Prepare a Balance Sheet with imaginary figures as per the Companies Act 2013.

Write a short note : (Any Three)

12

- (1) SEBI Guidelines regarding Bonus Shares
 - (2) Provisions of the Companies Act 2013 regarding the redemption of redeemable preference shares
 - (3) Equity and Liabilities
 - (4) Provisions of the Companies Act 2013 regarding capital reduction
 - (5) Capital Reduction Account
-

RAN-2408000603020003

B.Com (Sem. - III) Examination March - 2026

Major - Advance Accounting & Auditing (Paper-II)

Accountancy & Taxation (New) (Set - 4)

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Question no. 1 is compulsory.
- (3) Show the necessary calculation as the part of answer.
- (4) Figure to the right side indicate full marks of question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. સૂચના મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ)

(10)

1. ક્રિયાએ રૂ. 45,000ની જમીનગીરીઓ ખરીદે છે અને રૂ. 33,680 નાં શેરો વેચ્યા છે. જમીનગીરીઓનાં ખરીદ વેચાણ પર 1% દલાલી છે. ખરીદી માટે તેમણે કેટલાં રૂપિયા ચૂકવવા પડશે તથા શેરોના વેચાણમાંથી તેમને કેટલાં રૂપિયા મળશે?

2. આમનોંધ લખો :

- (1) 12% ની સરકારી જમીનગીરીઓ
- (2) વ્યાજની તારીખ 31મી માર્ચ અને 30મી સપ્ટેમ્બર
- (3) દલાલી 1.5%

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ	નોંધ
1/8/2025	રૂ.1,20,000	102	વ્યાજ બાદ વેચાણ

3. શખ્સની વ્યાખ્યાનાં સંદર્ભમાં નીચેનાનું વર્ગીકરણ કરો.

- (અ) શ્રીમતી સુધાબેન રાવલ
- (બ) જરીવાલા બ્રધર્સ
- (ક) સુરત મહાનગરપાલિકા
- (ડ) ગુજરાત નર્મદા ફર્ટીલાઈઝર લિ.

4. ડિપાર્ટમેન્ટલ સ્ટોર્સમાં નીચે દર્શાવેલ ખર્ચાઓનો ફાળવણીનો યોગ્ય આધાર જણાવો.

- (1) કેન્ટીન ખર્ચ (2) માલનો વીમો (3) રેલ્વેનૂર (4) આવકવેરો

5. એક દુકાનનું કુલ ભાડું અને વેરાનો ખર્ચ રૂ. 1,00,000 છે. વિભાગ અ, બ, ક અને ડ અનુક્રમે 800, 1,200, 1,200 અને 800 ચોરસ ફૂટ જગ્યા રોકે છે. દરેક વિભાગનાં ભાગે ભાડાનો ખર્ચ કેટલો આવશે?

6. નીચેની આવક ખેતીવાડીની આવક ગણાય કે નહિ તે જણાવો.

(અ) માખણ અને ચીઝ બનાવવાથી થતી આવક

(બ) બતકાં-મરઘાં ઉછેર દ્વારા મળેલ આવક

(ક) ખાણોની રોયલ્ટીની આવક

(ડ) નર્સરીમાં ઉગાડેલ છોડનાં વેચાણ દ્વારા મળેલ આવક

7. કરવેરા આયોજનનાં હેતુઓ જણાવો.

પ્ર. 2.

આર્વી અને યશ્વી ભાગીદારીમાં કરીયાણાની એક દુકાન ચલાવે છે. જેના બે વિભાગ છે :

14

અ વિભાગ અને બ વિભાગ, તા. 31-3-2025 ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

વિભાગ		ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોકજ	અ વિભાગ	72,000	
	બ વિભાગ	96,000	1,68,000
ખરીદી:	અ વિભાગ	2,40,000	
	બ વિભાગ	1,68,000	4,08,000
વેચાણ:	અ વિભાગ	4,80,000	
	બ વિભાગ	2,40,000	7,20,000
આવકમાલ ગાડા ભાડું		40,800	
જાવકમાલ ગાડા ભાડું		23,760	
પગાર		1,48,800	
વીજળી		50,400	
જાહેરાત ખર્ચ		38,400	
ઓડીટ ફી		6,000	
કાનૂની ખર્ચા		10,800	
ઘાલખાધ		13,200	
જમીન/મકાન		6,48,000	
ફર્નીચર		3,60,000	
દેવાદારો અને લેણદારો		84,000	91,200
ચૂકવવાનો બાકી ખર્ચ			36,960
બેન્ક સિલક		43,200	
હાથ પર રોકડ		52,800	
મૂડી :	આર્વી	7,20,000	
	યશ્વી	6,00,000	13,20,000
ઉપાડ :	આર્વી	48,000	
	યશ્વી	24,000	72,000
		21,68,160	21,68,160

1. જમીન-મકાન પર 10% અને ફર્નિચર પર 15% ઘસારો ગણવો, જે બંને વિભાગ વચ્ચે 2:1 ના પ્રમાણમાં કાળવવો.
2. મૂડી અને ઉપાડ પર વ્યાજ અનુક્રમે 6% અને 5% ગણવાનું છે.
3. અ વિભાગના કર્મચારીનો પગાર બ વિભાગના કર્મચારીના પગાર કરતા રૂ. 28,800 ઓછો છે, જ્યારે અ વિભાગનો વીજળી ખર્ચ બ વિભાગના વીજળી ખર્ચ કરતા 1/10 વધુ છે.
4. જાહેરાત ખર્ચ બંને વિભાગ વચ્ચે સરખા પ્રમાણમાં અને ઘાલખાદ 3:2 ના પ્રમાણમાં કાળવવી.
5. આર્વી અને યશ્વી 3:2 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેચે છે.
6. આખર સ્ટોક : અ વિભાગ રૂ. 1,56,000 અને બ વિભાગ રૂ. 1,92,000

ઉપરની વિગતો પરથી તા. 31-3-2025 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષના બંને વિભાગના ખાતાવાર વેપાર ખાતાં, ખાતાવાર નફાનુકસાન ખાતાં, સામાન્ય નફા નુકસાન ખાતું તેમજ તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 2.

નીચેની માહિતી પરથી દીપનાં ચોપડે તા. 31-3-2025 નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું 12% ની સરકારી જમીનગીરીનું ખાતું તૈયાર કરો.

14

- (1) તા. 31-3-2024નાં રોજ ચઢેલ વ્યાજ રૂ. 3,000
- (2) તા. 1-4-2024નાં રોજ જમીનગીરીની મૂડી કિંમત કરતાં દાર્શનિક કિંમત રૂ. 10,000 ઓછી હતી.
- (3) વ્યાજ ચૂકવણીની તારીખ 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બર
- (4) દલાલી પડતર પર 1% લેખે ગણાય છે.
- (5) વર્ષ દરમિયાન થયેલા વ્યવહારો

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
1/5/2024	1,00,000	94	ખરીદી
1/7/2024	1,00,000	103	વ્યાજબાદ વેચાણ
15/7/2024	1,00,000	92	વ્યાજબાદ ખરીદી
1/3/2025	1,00,000	97	વેચાણ

સરેરાશ પડતર પદ્ધતિઓ ઉપયોગ કરો.

પ્ર. 3.

આસ્થાની નીચે જણાવેલ વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો.

14

મિલકતો	ખરીદા તારીખ	ખરીદ કિંમત રૂ.	વેચાણ કિંમત રૂ.	ફેરબદલી ખર્ચ રૂ.	ખરીદીનાં વર્ષનો સૂચકનાંક
1. અંગત રહેઠાણનું મકાન	1/8/2000	1,50,000	98,13,000	13,000	100
2. સોના-ચાંદી	18/9/2004	6,78,000	24,02,500	2,500	113
3. શેરબજારમાં નહિ નોંધાયેલા શેર	1/8/2014	48,000	1,75,200	2,600	240
4. અંગત કમ્પ્યુટર	18/9/2018	4,50,000	2,20,000	-----	280
5. નહિ નોંધાયેલા ડિબેન્ચર્સ	1/6/2022	20,00,000	36,00,000	-----	331
6. અંગત રહેઠાણ માટે ફ્લેટ	1/1/2025	74,40,500	-----	-----	

1. ઉપરોક્ત તમામ મિલકતો (અંગત રહેઠાણનાં નવા મકાન સિવાય) તા. 16/6/2024 નાં રોજ વેચી.
2. તા. 1-4-2001 નાં રોજ અંગત રહેઠાણનાં મકાનની વાજબી બજાર કિંમત રૂ. 6,00,000 હતી.
3. વેચેલ મકાનમાં નાણાંકીય વર્ષ 2022-23 દરમિયાન રૂ. 1,65,500 નો વધારાનાં બાંધકામ અંગેનો ખર્ચ કર્યો હતો.
4. તા. 1-4-2001 નાં રોજનો સૂચકઆંક 100 હતો અને નાણાંકીય વર્ષ 2024-25 પનો સૂચકઆંક 363 હતો.

અથવા

પ્ર. 3. (અ) ઝીવા (વિદેશી નાગરિક) તા. 20/07/2024 નાં રોજ ભારતની મુલાકાતે આવે છે. અને 155 દિવસ સુધી ભારતમાં રોકાય છે. આ અગાઉનાં પાછલા વર્ષોનાં તેમના ભારતમાં વસવાટનાં દિવસો નીચે મુજબ છે:-

પાછલું વર્ષ	ભારતમાં વસવાટનાં દિવસો
2020-21	280
2021-22	---
2022-23	365
2023-24	105

આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે તેમનાં રહેઠાણનાં દરજ્જાની ગણતરી કરી તેનાં સંદર્ભમાં નીચે દર્શાવેલ આવકો ધ્યાનમાં લઈને તેમની કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:-

વિગત	રૂ.
1. લંડનમાં રહેતા મિત્ર પાસેથી મળેલ ભેટ	3,00,000
2. ભારતમાં વેચેલ મિલકતોનો પરદેશમાં મેળવેલ નફો	1,00,000
3. ભારતમાં મળેલ ધંધાની આવક	2,70,000
4. વિદેશી જમીનગીરી પર મળેલ વ્યાજ (જે પૈકી 1/2 વ્યાજ ભારતમાં મળેલ છે.)	1,20,000

(બ) ટૂંકનોંધ લખો - GST રજિસ્ટ્રેશન પ્રક્રિયા

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

1. મૂડીનફાની કરમુક્તિ અંગેની કલમ, 54, 54 એફ અને 54 ઈસી
2. ખેતીવાડીની આવક
3. GST ના ફાયદા-ગેરફાયદા
4. કરચોરી અને કર પરિવર્જન
5. ખાતાવાર હિસાબો

Q. 1 Do as directed {Any Five}

- (1) Kripa purchased securities of Rs. 45,000 and sold shares of Rs. 33,680. Brokerage is 1% on sale-purchase of shares and securities.

Find out amount to be paid for purchase of securities and amount to be received for sale of shares.

- (2) write journal entry :-

- (1) 12% Government Securities
- (2) Interest is paid on 31st March and 30th September
- (3) 1.5% brokerage on every transaction

Date	Face Value (Rs.)	Rate	Remarks
1/8/2025	1,20,000	102	Ex-interest sales

- (3) Classify the following on the basis of the definition of person

- (a) Mrs. Sudhaben Raval
- (b) Jariwala Brothers
- (c) Surat Municipality
- (d) Gujrat Narmada Fertilizer Ltd.

- (4) State the Bases for apportioning following expense in the case of a Departmental Stores.

- (1) Canteen expenses
- (2) Insurance of material
- (3) Railway freight
- (4) Income Tax

- (5) The total expenses of rent and taxes of a shop are Rs. 1,00,000 . Department A, B, C, D occupies 800,1,200,1,200 and 800 squares feet respectively. How much expense of rent is occurred to each department?

- (6) State whether the following are agricultural incomes or not:-

- (a) Income from butter and cheese making
- (b) Income from poultry farming
- (c) Royalty income from mines
- (d) Income from sale of plants by a nursery

- (7) Which are the objectives of Tax Planning?

- Q. 2** Arvi and Yashvi run a grocery store in partnership. There are two departments A and B. Their trial Balance as on 31/3/2025 was as follows : you are required to prepare Departmental Trading Profit and loss Account and Balance sheet

Trial Balance

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Opening Stock : Department A	72,000	
: Department B	96,000	
Purchases : Department A	2,40,000	
: Department B	1,68,000	
Sales : Department A	4,80,000	
: Department B	2,40,000	7,20,000
Carriage Inward	40,800	
Carriage Outward	23,760	
Salary	1,48,800	
Lighting	50,400	
Advertisement	38,400	
Audit Fees	6,000	
Legal charges	10,800	
Bad debts	13,200	
Land & building	6,48,000	
Furniture	3,60,000	
Debtors and Creditors	84,000	91,200
Outstanding Expenses		36,960
Bank balance	43,200	
Cash on hand	52,800	
capital A/c : Arvi	7,20,000	
Yashvi	6,00,000	13,20,000
Drawings : Arvi	48,000	
Yashvi	24,000	72,000
	21,68,160	21,68,160

- (1) Depreciation on land & building is to be provided at 10%, and furniture at 15% which is to be distributed in the Proportion of 2:1
- (2) Interest on capital and drawings is to be calculated at 6% and 5% per annum respectively.
- (3) Salary of Department A is Rs.28,800 less than salary of Department B, while lighting of Department A is 1/10 more than lighting of Department B.
- (4) Advertisement expenses are to be allocated equally and bad debt is to be allocated in the Proportion of 3:2
- (5) Profit or loss is to be divided between Arvi and Yashvi in the ratio of 3:2
- (6) Closing Stock : Department A Rs. 1,56,000, Department B Rs.1,92,000 From the above particulars, you are required to prepare Departmental Trading and Profit and Loss Account and General Profit and Loss Account for the year ended 31/3/2025 and a Balance Sheet As on that date.

OR

Q. 2. From the following information prepare 12% Government Securities for the year ended on 31/3/25 in the book of Deep

14

- (1) Accrued interest as on 31/3/2024 Rs.3,000
- (2) On 1/4/2024, the face value is Rs. 10,000 less than capital value of security
- (3) Interest is payable on 30th June and 31st December every year.
- (4) brokerage is calculated at 1% on Cost
- (5) Transaction during the year:

Date	Face Value Rs.	Price Rs.	Remark
1/5/2024	1,00,000	94	Purchase
1/7/2024	1,00,000	103	Sales- Ex interest
15/7/2024	1,00,000	92	Purchase- Ex interest
1/3/2025	1,00,000	97	Sale

Prepare Investment Account using Average Cost Method.

Q. 3. Find out the taxable capital gain for the A.Y. 25-26 from the details given below by Astha

14

Assets	Date of Purchase	Purchase Price Rs.	Sales Price Rs.	Sales Expense Rs.	Index No:
(1) Self-Residential House	1/8/2000	1,50,000	98,13,000	13,000	100
(2) Gold- Silver	18/9/2004	6,78,000	24,02,500	2,500	113
(3) Non-listed Share	1/8/2014	48,000	1,75,200	2,600	240
(4) Personal Computer	18/9/2018	4,50,000	2,20,000	----	280
(5) Non-Listed Debentures	1/6/2022	20,00,000	36,00,000	----	331
(6) Residential Flat	1/1/2025	74,40,500	----	----	

- (1) On 16/6/2024, all the above assets (excluding residential flat) were sold.
- (2) The fair market value of Self-Residential House was Rs.6,00,000 on 1/4/2001.
- (3) She had incurred Rs. 1,65,500 in year 2022-23 for additional construction in house
- (4) The cost inflation Index number are On 1/4/2001 100 and 2024-25 363

OR

[7]

[P.T.O.]

Q. 3 (A) Zeeva(foreign citizen), visited India on Date 20/7/2024 and stay for 155 days in India. The details of her presence in India during different previous years are given below: 7

Previous year ended	No. of days spent in India
2020-21	280 days
2021-22	-----
2022-23	365 days
2023-24	105 days

Determine her residential status for the Assessment year 2025-26. From the following particulars of income, determine the total gross income with reference to her residential status:

Particulars	Rs.
(1) Gift received from friend residing in London	3,00,000
(2) Profit on sale of property in India but received in foreign	1,00,000
(3) Income from business received in India	2,70,000
(4) Interest of foreign securities (of which 1/2 is received in India)	1,20,000

(B) Write Short note on GST Registration Process 7

Q. 4. Write short Notes (Any Three) 12

- (1) Provision of section 54, 54 F and 54 Ec
- (2) Agriculture Incomes
- (3) Advantages and Disadvantages of GST.
- (4) Tax Avoidance and Tax Evasion
- (5) Departmental Accounts

RAN-2408000603010001

Bachelor of Commerce (NCF-NEP) (Sem.- III) Examination March - 2026 Major - Business Administration

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
- (3) Figure to the right indicate full marks of question.
- (4) All questions are compulsory.

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

GUJARATI VERSION

- પ્ર.1.** ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10
1. માનવ સંસાધન સંચાલન નો અર્થ આપો.
 2. કૌશલ્ય ની ગણતરી એટલે શું?
 3. કારકિર્દી આયોજનની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 4. મજૂર સંઘના હડતાળના સંચાલન અંગે સમજૂતી આપો.
 5. ઔદ્યોગિક ઝઘડા ની સમાજ પર પડતી અસરો જણાવો.
 6. આઉટસોર્સિંગ એટલે શું?
 7. વર્ક લાઈફ બેલેન્સ શું છે?
- પ્ર.2.** અધિકારી વિકાસ એટલે શું? અધિકારી વિકાસની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
- અથવા**
- અ. ઓનલાઈન તાલીમના ફાયદાઓ સમજાવો. 7
 - બ. વિવિધતા વ્યવસ્થાપન સમજાવો. 7
- પ્ર.3.** નોંધાયેલા મજૂર સંઘના અધિકારો ચર્ચો. 14
- અથવા**
- અ. કર્મચારીની દ્રષ્ટિએ કારકિર્દી આયોજનના તબક્કાઓ સમજાવો. 7
 - બ. માનવ સંસાધન સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. 7
- પ્ર.4. અ. નોંધ લખો. (ગમે તે એક)** 6
1. માનવ સંસાધન જુસ્સો
 2. માનવ સંસાધન ઓડિટ.
 3. માનવ સંસાધન આયોજનનું મહત્વ

મંગલમ ફર્નિચર, અમદાવાદમાં આવેલી એક મધ્યમ કદની ફર્નિચર ઉત્પાદન કંપની છે. આ કંપની છેલ્લા 15 વર્ષથી કાર્યરત છે અને તેણે બજારમાં સારી પ્રતિષ્ઠા મેળવી છે. કંપનીના કર્મચારીઓ કૌશલ્યપૂર્ણ છે અને તેઓ લાંબા સમયથી કંપની સાથે જોડાયેલા છે. થોડા સમય પહેલાં, કંપનીના કામદારોએ એક મજૂરસંઘ, “મંગલમ કર્મચારી એકતા મંચ”, ની સ્થાપના કરી. આ સંગઠનની સ્થાપના પાછળનું મુખ્ય કારણ કર્મચારીઓને લાગતું હતું કે મેનેજમેન્ટ તેમના હિતોની અવગણના કરી રહ્યું છે. ખાસ કરીને નીચેના મુદ્દાઓ પર તેમને ગંભીર ચિંતાઓ હતી:

1. વેતન અને બોનસ: કંપનીનો નફો વધવા છતાં, કર્મચારીઓના પગારમાં નજીવો વધારો થતો હતો. ઉપરાંત, બોનસ અને અન્ય પ્રોત્સાહનો અનિયમિત અને અપૂરતા હતા.
2. કામ કરવાની પરિસ્થિતિઓ: ફેક્ટરીમાં વેન્ટિલેશન અને સ્વચ્છતાનો અભાવ હતો, જેના કારણે કામદારોના સ્વાસ્થ્ય પર નકારાત્મક અસર થતી હતી. સલામતીના સાધનો પણ પૂરતા પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ નહોતા.
3. ગેરવાજબી છૂટા કરવા: મેનેજમેન્ટ તાજેતરમાં કોઈ પણ સ્પષ્ટ કારણ વગર કેટલાક જૂના કર્મચારીઓને નોકરી પરથી છૂટા કરી રહ્યું હતું, જેના કારણે બાકીના કર્મચારીઓમાં અસુરક્ષાની ભાવના વધી રહી હતી.

મજૂરસંઘે આ મુદ્દાઓ પર મેનેજમેન્ટ સાથે વાટાઘાટો કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પરંતુ મેનેજમેન્ટે મજૂરસંઘ ને માન્યતા આપવાનો અને તેમની માંગણીઓ સાંભળવાનો ઈનકાર કર્યો. મેનેજમેન્ટને લાગ્યું કે મજૂરસંઘ કંપનીના સંચાલનમાં દખલ કરી રહ્યું છે. પરિણામે, મજૂરસંઘે ફેક્ટરીમાં ધીમું કામ (Go-slow) કરવાની જાહેરાત કરી, જેના કારણે ઉત્પાદન પર ગંભીર અસર થઈ.

પ્રશ્ન

તમે એક ઔદ્યોગિક સંબંધોના નિષ્ણાત છો. તમને મંગલમ ફર્નિચરના મેનેજમેન્ટ અને મજૂરસંઘ દ્વારા આ સંઘર્ષનો ઉકેલ લાવવા માટે બોલાવવામાં આવે તો તમે શું સલાહ આપશો? શા માટે?

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer in short (any five). 10**
1. Give the meaning of human resource management.
 2. What is skill inventory?
 3. State two limitations of career planning.
 4. Explain the management of strike by labour unions.
 5. Explain the effects of industrial disputes on society.
 6. What is outsourcing?
 7. What is work life balance?
- Q.2. What is executive development? Explain the methods of Executive development. 14**
- OR**
- A. Explain the benefits of Online Training. 7
 - B. Explain Managing Diversity. 7
- Q.3. Discuss the rights of registered labour unions. 14**
- OR**
- A. Explain the stage of career planning from the perspective of the employee. 7
 - B. Explain the importance of human resource management. 7
- Q.4. A. Write a note. (Any one) 6**
1. Human Resource Morale.
 2. Human Resource Audit.
 3. Importance of Human Resource Planning

O.4. B. Case Study.

Mangalam Furniture is a medium-scale furniture manufacturing company located in Ahmedabad. The company has been operating for the past 15 years and has earned a good reputation in the market. The company's employees are skilled and have been associated with the company for a long time. Some time ago, the company's workers established a Trade union, "Mangalam Karmachari Ekta Manch". The main reason behind the establishment of this union was that the employees felt the management was neglecting their interests. They had serious concerns especially on the following issues:

1. **Wages and Bonuses:** Despite the company's increasing profits, the salaries of the employees were getting marginal increases. Also, bonus and other incentives were irregular and inadequate.
2. **Working Conditions:** There was a lack of ventilation and cleanliness in the factory, which was negatively affecting the health of the workers. Safety equipment was also not available in sufficient quantities.
3. **Unjustified dismissals:** The management had recently been dismissing some old employees from their jobs without any clear reason, due to which the feeling of insecurity was increasing among the remaining employees.

The Trade union tried to negotiate with the management on these issues, but the management refused to recognize the union and listen to their demands. The management felt that the union was interfering in the management of the company. As a result, the Trade union announced a go-slow in the factory, which severely affected the production.

Question

You are an industrial relations expert. What advice would you give if you were called upon by the management and the Trade union of Mangalam Furniture to resolve this conflict? Why?

RAN-2408000603030003

S. Y. B.COM (Sem. - III) Examination March - 2026

Advance Accounting & Auditing II (Accountancy & Taxation)

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ પાંચ)

10

- નીચે દર્શાવેલ ખર્ચા માટે વિભાગીય ખાતામાં યોગ્ય વહેંચણીનો આધાર સૂચવો.
 - આપેલ વટાવ
 - મેનેજરનો પગાર
 - લાર્ડટ્રિંગ
 - સેલ્સમેન કમિશન
- GST સુવિધા પ્રદાતા (GST Suvidha Provider) નો અર્થ જણાવો.
- 1-5-2018 ના રોજ 9% સરકારી સિક્કોરિટી રૂ. 50,000 ની 104 દરે ખરીદવામાં આવી અને રૂ. 300 દલાલી ચુકવાઈ.
આ સિક્કોરિટી પર વ્યાજદર વર્ષે 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરે મળે છે. મૂડીની કિંમત શોધો.
- શ્રી X આકારણી વર્ષ 2024-25 દરમિયાન ભારતમાં 190 દિવસ રહ્યા.
છેલ્લા 7 વર્ષોમાં તેઓ 500 દિવસ રહ્યા હતા. તેમનો અંતિમ રહેઠાણનો દરરજો જણાવો.
- શ્રી A એ ડિસેમ્બર 2024માં રહેણાંક મકાન રૂ. 40,00,000માં વેચ્યું. આ મકાન ડિસેમ્બર 2010માં રૂ. 10,00,000 માં ખરીદેલું હતું. નવા મકાનમાં નફો રૂ. 12,00,000 રોકાણ કર્યું. કરપાત્ર મૂડી નફો શોધો.
- IGST અને UTGST શું છે?
- આકારણી વર્ષ અને પાછલા વર્ષનો અર્થ જણાવો.

પ્ર. 2 1-4-24 શ્રી સમીરે ABC લિમિટેડના 12% ડીબેન્યર્સ રૂ. 1,00,000 (અસલ કિંમત) રાખ્યા હતા, જેનું ચોપડા કિંમત રૂ. 1,04,000 હતું. વ્યાજ 30મી જૂન અને 31 મી ડિસેમ્બરે મળે છે. નીચેના વ્યવહાર થયા:

તારિખ	અસલ કિંમત	દર	વિશેષ નોંધ
1-6-24	25,000	120	વેચાણ (વ્યાજ સહિત)
1-8-24	40,000	110	ખરીદી (વ્યાજ સહિત)

1-10-24	30,000	105	વેચાણ (વ્યાજ બાદ)
1-12-24	50,000	90	ખરીદી (વ્યાજ બાદ)

દરેક ખરીદી અને વેચાણ પર 1% દલાલી ચૂકવો. સરેરાશ પદ્ધતિ પ્રમાણે 12% ડિબેન્ચર ખાતું તૈયાર કરો.

14

અથવા

પ્ર. 2. રોલન બે ડિપાર્ટમેન્ટ વિભાગ અ અને વિભાગ બ ધરાવતી એક ડિપાર્ટમેન્ટલ સ્ટોર ચલાવે છે. નીચે 31-03-2025 સુધીનું ટ્રાયલ બેલેન્સ આપેલ છે:

કાર્ય સરવૈયું

ઉધાર બાજુ	રકમ (₹)	જમા બાજુ	રકમ (₹)
શરૂનો સ્ટોક : અ	17,000	વેચાણ : અ	60,800
શરૂનો સ્ટોક : બ	14,500	વેચાણ : બ	51,250
ખરીદી : અ	35,400	મળેલ વટાવ	650
ખરીદી : બ	30,200	પરચુરણ લેણદાર	18,600
મજૂરી : અ	8,200	રોલનનું મૂડી ખાતું	47,660
મજૂરી : બ	2,700		
જાહેરાત	3,680		
ભાડું, દર અને વીમો	9,390		
અન્ય ખર્ચ	3,600		
પગાર	3,000		
લાઈટિંગ	2,100		
વટાવ આપેલ	2,220		
આવક માલ ગાડા ભાડું	2,340		
ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ	3,000		
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	21,000		
પરચુરણ દેવાદારો	6,060		
રોલનનો ઉપાડ	4500		
હાથમાં રોકડ	170		
બેંક સિલક	9,900		
કુલ	1,78,960	કુલ	1,78,960

વધારાની માહિતી :

1. ભાડું, દર અને ઈન્શ્યોરન્સ, અન્ય ખર્ચ, લાઈટિંગ, પગાર અને આવક માલ ગાડા ભાડુંનું વહેચાણ અ 2/3 અને બ 1/3 ના પ્રમાણમાં કરવો.
2. જાહેરાતનો ખર્ચ બંને વિભાગમાં સમાન વહેંચવો.
3. વટાવ આપેલ અને પ્રાપ્ત થયેલનો વહેચાણ વેચાણ અને ખરીદીના પ્રમાણમાં કરવો.
4. ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ તેમજ પ્લાન્ટ અને મશીનરી પર 10% વાર્ષિક ઘસારો ગણો અને તેની વહેચણી વિભાગ અ અને બ માટે ક્રમશઃ 3/4 અને 1/4 પ્રમાણે કરવો.
5. વિભાગ બ દ્વારા વિભાગ અ ને આપવામાં આવેલી સેવા માટેના ₹500 વેતનમાં સમાવિષ્ટ છે.
6. 31-3-2025 ના રોજ સ્ટોક નીચે મુજબ છે:
 - વિભાગ અ : ₹16,740
 - વિભાગ બ : ₹12,050
7. વર્ષ દરમિયાન સ્થાવર સંપત્તિમાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી.

પ્ર. 3. અ. શ્રી રોલન વિશે નાણાકીય વર્ષ 2024 - 25 ની વિગતો મુજબ કરપાત્ર મુડી નફો અને કર જવાબદારી આકારણી વર્ષ 2025-2026 માટે શોધો.

08

1. 1-4-2008 એ પ્લોટ રૂ. 2,00,000 માં ખરીદ્યો.
 - વ્યાજબી બજાર કિંમત 1-4-2001 રૂ.80,000
 - વેચાણ 1-6-2024 રૂ.12,00,000.
2. 1-5-2023 એ લિસ્ટેડ શેર રૂ. 1,50,000 માં ખરીદ્યા, 15-4-2024 એ રૂ. 2,00,000માં વેચાયા (STT ચૂકવાયેલ)
3. 10-6-2012 એ સોનું રૂ. 3,00,000, માં લીધું, 5-07-2024 એ રૂ. 8,00,000 માં વેચાયું.
ખર્ચ કુગાવો સૂચકાંક (CII):
 - 2001-02 = 100
 - 2008-09 = 137
 - 2012-13 = 200
 - 2023-24 = 348
 - 2024-25 = 363

બ. GST કાઉન્સિલ પર નોંધ લખો.

06

અથવા

પ્ર. ૩. અ. કર આયોજન અને કર સંચાલન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

06

બ. શ્રી એ ના નાણાકીય વર્ષ 2024-25 માં નીચેના વ્યવહારો છે.

08

ખરીદની તારિખ	સંપત્તિ	ખરીદી કિંમત (₹)	વેચાણની તારિખ	વેચાણ કિંમત (₹)	ટ્રાન્સફર ખર્ચ
10-06-2012	રહેણાંક પ્લોટ	5,00,000	15-07-2024	16,00,000	40,000
05-05-2020	શેર (લિસ્ટેડ)	2,50,000	20-07-2024	4,00,000	5,000
12-04-2018	સોનું	3,00,000	25-05-2024	5,20,000	10,000

CII નીચે મુજબ છે:

2011-12	184	2018-19	280	2020-21	301
2012-13	200	2019-20	289	2024-25	363

કરપાત્ર મૂડી નફો શોધો. આકારણી વર્ષ 2025-26.

પ્ર. 4. નીચેના વિષયો પર ટૂંકનોટ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

12

1. GST રજિસ્ટ્રેશન
2. GST ના લાભો
3. વ્યક્તિ
4. કુલ આવકની ગણતરી (Computation of Total Income)
5. આંતર વિભાગીય ટ્રાન્સફર

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer the following questions. (Any Five)

10

1. Suggest suitable basis for allocation of following expenses under Departmental Account:
(I) Discount Allowed (II) Managers Salary (III) Lighting (IV) Salesman Commission
2. What do you mean by GST Suvidha Provider?
3. On 1-5-18, 9% government securities of Rs.50,000 was purchased at 104 price and Rs.300 paid as brokerage. Interest on this security is paid on 30th June, and 31 December every year. You have to find out only the capital price.
4. Mr. X stayed in India for 190 days during previous year 2024-25. He was stayed in India for 500 days during last 7 years. Find out his final residential status.
5. Mr A sold residential house in December 2024 for ₹40,00,000. This house was purchased by him in December 2010 for ₹10,00,000. Amount of profit ₹12,00,000 is invested in purchase of new house. Compute his taxable capital gain. CII are as follows:

6. What is IGST & UTGST?
7. What do you mean by assessment & previous year?

Q. 2 On 1-4-24 Shri Samir held 12% Debentures of ABC Ltd. Face value of which is Rs 1,00,000 and book value is Rs.1,04,000. Interest on this debenture is paid on 30th June and 31st December. Transactions for the year ended on 31-3-25 were as under:

Date	Face value	Rate	Remarks
1-6-24	25,000	120	Sales cum Interest
1-8-24	40,000	110	Purchase Cum Interest
1-10-24	30,000	105	Sales Ex Interest
1-12-24	50,000	90	Purchase Ex Interest

Brokerage is paid at 1% on every transaction of purchase and sale. Prepare 12% Debentures account by applying average method.

14

OR

Q. 2. Rohan run a departmental store having Dept. A and Dept. B. Trial Balance as on 31-03-2025 is given below:

Trial Balance

Debit Balance	Amt. (₹)	Credit Balance	Amt. (₹)
Opening Stock: A	17,000	Sales: A	60,800
Opening Stock: B	14,500	Sales: B	51,250
Purchases: A	35,400	Discount received	650
Purchases: B	30,200	Sundry Creditors	18,600
Wages: A	8,200	Rohan's Capital A/c	47,660
Wages: B	2,700		
Advertisement	3,680		
Rent, rates & Insurance	9,390		
Sundry Expenses	3,600		
Salary	3,000		
Lighting	2,100		
Discount allowed	2,220		
Carriage inward	2,340		
Furniture & Fittings	3,000		
Plant & Machinery	21,000		
Sundry Debtors	6,060		
Rohan's Drawing	4,500		

Debit Balance	Amt. (₹)	Credit Balance	Amt. (₹)
Cash on Hand	170		
Bank balance	9,900		
Total	1,78,960	Total	1,78,960

Additional Information:

1. Rent, taxes & insurance, Sundry expenses, Lighting, Salary and Carriage inward are to be apportioned between the two departments in the proportion of 2/3 and 1/3 respectively.
2. Advertisement expenses are to be allocated equally.
3. Discount allowed and received are to be allocated on the basis of departmental sales and purchases.
4. Depreciate Furniture and Fittings as well as plant & machinery at 10% p.a. and allocate it to two departments as A 3/4 and B 1/4.
5. Rs.500 charged by Department B to Department A for services rendered is included in wages.
6. Stock on 31-3-25 was as follows:
Dept. A 16740 Dept. B 12050
7. There have been no changes in fixed assets during the year.

Q.3. A. Mr. Rohan provides the following details for FY 2024-25. Compute taxable capital gain & tax liability of Mr. Rohan for A.Y. 2025-26.

1. Purchased a plot of land on 1-4-2008 for ₹2,00,000.
 - o FMV as on 1-4-2001 ₹80,000
 - o Sold on 1-6-2024 for ₹12,00,000.
2. Purchased listed shares on 1-5-2023 for ₹1,50,000 and sold on 15-4-2024 for ₹2,00,000 (STT paid).
3. Gold jewellery purchased on 10-6-2012 for ₹3,00,000, sold on 5-07-2024 for ₹8,00,000.

Cost Inflation Index (CII):

- 2001-02 = 100
- 2008-09 = 137
- 2012-13 = 200
- 2023-24 = 348
- 2024-25 = 363

B. Write a note on GST Council.

OR

06

Q. 3. A. Differentiate between Tax Planning & Tax Management.

06

B. Mr. A has the following transactions in the financial year 2024-25:

08

Date of Purchase	Asset	Purchase Price(₹)	Date of Sale	Sale Price (₹)	Transfer Exp.
10-06-2012	Residential Plot	5,00,000	15-07-2024	16,00,000	40,000
05-05-2020	Shares (Listed)	2,50,000	20-07-2024	4,00,000	5,000
12-04-2018	Gold	3,00,000	25-05-2024	5,20,000	10,000

CII are as follows:

2011-12	184	2018-19	280	2020-21	301
2012-13	200	2019-20	289	2024-25	363

Find the taxable capital gain for the A.Y. 2025-26.

Q. 4. Write a note on: (Any three)

12

1. GST Registration
2. Benefits of GST
3. Person
4. Computation of Total Income
5. Inter Department Transfer

RAN-2408000603030008

S.Y.B.Com. (Sem. - III) Examination March - 2026
Statistics : MDC- Statistics for Business Decision - 1

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
All questions are compulsory.
- (3) સાદું કેલક્યુલેટર વાપરી શકો છો.
Simple calculator may be used
- (4) આલેખ વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.
Graph paper will be provided on request.

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) (10)

1. સમતોલ વાહન વ્યવહારની સમસ્યા એટલે શું?
2. નિર્ણયકરણમાં મહત્તમ વિસંભાવનાનો નિયમ લખો.
3. નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યા માટે Max (Min-Max) method ની રીતથી પ્રારંભિક ઉકેલ આપો.

	D ₁	D ₂	D ₃	પુરવઠો
O ₁	3	7	6	6
O ₂	2	8	1	4
માંગ	2	5	3	10

4. સુરેખ આયોજનની સમસ્યામાં ઉકેલ પ્રદેશ A(1,0), B(0,5), C(2,4) D(4,2), E(3,1) માટે $Z = 2x_1 + x_2$ ની મહત્તમ કિંમત નક્કી કરો.
5. આપેલ વળતર કોષ્ટકમાં અસાન્ય ક્રિયા (જો કોઈ હોયતો) શોધો.

	E ₁	E ₂	E ₃
A ₁	40	80	130
A ₂	-24	80	144
A ₃	-20	88	150
A ₄	-60	60	140

6. હરવિઝ નિયમ ($1 - \alpha = 0.35$) ના ઉપયોગથી શ્રેષ્ઠ ક્રિયા નક્કી કરો.

વળતર	ક્રિયા			
	A	B	C	D
મહત્તમ	11	8	5	2
ન્યૂનતમ	-6	2	-3	1

7. કેવી રીતે નિયુક્તિની સમસ્યા એ વાલન વ્યવહારની સમસ્યાનો એક વિશેષ કિસ્સો છે?

પ્ર. 2. (અ) એક વ્યક્તિ વૈકલ્પિક રોકાણ યોજનાઓ A, B, C અને D માંથી કોઈ એકમાં અનિશ્ચિત આર્થિક પરિસ્થિતિ W, X, Y, અને Z હેઠળ રોકાણ કરવા ઈચ્છે છે. આ નિર્ણય સમસ્યાનો વળતર શ્રેણિક નીચે પ્રમાણે છે. (08)

આર્થિક પરિસ્થિતિ

યોજના	W	X	Y	Z
A	16	11	-10	14
B	13	12	13	13
C	12	13	11	13
D	14	10	9	15

નિચેના સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ કરી શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ નક્કી કરો :

1. ગુરૂ - ગુરૂ
2. લઘુ - ગુરૂ તક નુકશાન
3. ગુરૂ - લઘુ
4. લાખ્વાસ
5. હરવિઝ ($\alpha = 0.75$)

પ્ર. 2. (બ) આપેલ વળતર કોષ્ટક માટે (1) EMV અને (2) EOL નિયમોના આધારે ઈષ્ટતમ વિકલ્પ નક્કી કરો. (06)

રોકાણ વિકલ્પ	આર્થિક પરિસ્થિતિ		
	તેજી	મધ્યમ	ધીમી
સ્ટોક	30000	25000	20000
બોન્ડ	50000	30000	-10000
બચત ખાતું	60000	-5000	-30000
સંભાવના	0.2	0.5	0.3

અથવા

પ્ર. 2. (અ) કોઈ એક વસ્તુની વેચાણ કિંમત રૂ. 8 અને પડતર કિંમત રૂ. 4.50 પ્રતિ ડજન છે. વધારાની વસ્તુ રૂ. 2.50 પ્રતિ ડજનના ભાવે નિકાલ કરી દેવામાં આવે છે. રૂ. 1.25 ડજન દીઠનો વહીવટી ખર્ચ છે. વસ્તુની દૈનિક માંગ અંગેની માહિત નીચે પ્રમાણે છે. (08)

દૈનિક માંગ (ડજનમાં)	10	20	30	40
સંભાવના	0.15	0.20	0.50	0.15

EMV નિયમ વડે વસ્તુના સ્ટોકની ઈષ્ટતમ સપાટી નક્કી કરો. તેમજ EVPI પણ શોધો.

- प्र. 2 (ब) आपेव वणतर कोष्टक माटे (i) लघु-गुर तड-नुकशान नियम (ii) लाप्लास नियम (iii) गुर-गुर नियम (iv) गुर-लघु नियम नो उपयोग करी श्रेष्ठ क्रिया नक्की करो. (06)

क्रिया	घटना			
	D	E	F	G
A	20	-12	10	30
B	40	40	-44	30
C	65	72	75	-70

- प्र. 3. (अ) आपेव कार्य-नियुक्ति समस्या उकेलो. (07)

उत्पादन	वेयाश आवक			
	I	II	III	IV
P	120	156	118	144
Q	140	160	122	168
R	130	154	126	160
S	136	150	128	158

- प्र. 3. (ब) आपेव वालन व्यवहारनी समस्याने Min (min-max) रीतथी उकेलो. (07)

दुकान

उत्पादन	D ₁	D ₂	D ₃	पुरवडी
O ₁	5	1	7	10
O ₂	6	4	9	80
O ₃	3	2	5	15
मांग	75	20	50	

अथवा

- प्र. 3. (अ) नीचे आपेव वालन व्यवहारनी समस्यानो षष्ठतम उकेल मेणवो. (07)

उत्पत्ति स्थान	प्राप्ति स्थान			
	D	E	F	पुरवडी
A	60	40	240	3
B	100	65	180	5
C	260	210	60	6
मांग	6	4	4	14

પ્ર. 3. (બ) પ્રતિબંધકો $x_1 \geq 0$ $x_2 \geq 0$ $x_1 \leq 4$ $x_2 \geq 2$ $-3x_1 + 4x_2 \leq 12$ $2x_1 + 3x_2 \geq 12$ ના આધીન હેતુલક્ષી વિધેય $Z = 3x_1 + 5x_2$ ની ન્યૂનતમ કિંમત શોધો. (07)

પ્ર. 4. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ) (12)

1. સમજાવો : નિર્ણય સિદ્ધાંતના ઘટકો
2. સમજાવો : EOL નિયમ અને EMV નિયમ
3. સુરેખ આયોજનની સમસ્યાની મર્યાદાઓ અને ધારણાઓ જણાવો.
4. સમજાવો: હંગેરિયનની રીત
5. વર્ણવો : વોગેલની અંદાજ રીત

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer the following questions. (Any FIVE) (10)

1. What is meant by Balanced Transportation Problem?
2. State maximum likelihood rule for decision making.
3. Obtain Initial Solution by Max (Min-Max) method for the following transportation problem

	D ₁	D ₂	D ₃	Supply
O ₁	3	7	6	6
O ₂	2	8	1	4
Demand	2	5	3	10

4. In linear programming problem. Give maximum value of $Z = 2x_1 + x_2$ for the feasible region A(1,0),B(0,5),C(2,4),D(4,2),E(3,1)
5. Determine inadmissible act, if any, from the given payoff table.

	E ₁	E ₂	E ₃
A ₁	40	80	130
A ₂	-24	80	144
A ₃	-20	88	150
A ₄	-60	60	140

6. Determine the optimum act by Hurwicz rule $1 - \alpha = 0.35$.

Pay off	act			
	A	B	C	D
Maximum	11	8	5	2
Minimum	-6	2	-3	1

7. How an assignment problem is regarded as a special case of transportation problem?

- Q. 2. (A)** A person **wants to invest** in one of the alternative plans A, B, C and D Under **uncertain** (economic conditions W, X, Y, Z. The payoff matrix for the decision problem is as under. (08)

Plans	Economic condition			
	W	X	Y	Z
A	16	11	-10	14
B	13	12	13	13
C	12	13	11	13
D	14	10	9	15

Decide the best alternative by using the following principles:

1. Max -Max
2. Min-max regret
3. Max-Min
4. laplace
5. Hurwicz ($\alpha = 0.75$)

- Q. 2. (B)** For the given payoff table below, Use (1) EMV (2) EOL rule to decide the best option (06)

Investment Option	Economic Situation		
	Growing	Moderate	Slow
Stock	30000	25000	20000
Bond	50000	30000	-10000
Saving Account	60000	-5000	-30000
Prob.	0.2	0.5	0.3

OR

- Q. 2. (A)** A product is sold at Rs.8 per dozen. Its production cost is Rs.4.50 per dozen. Excess item is sold at the price Rs. 2.50 per dozen. The administrative expense is Rs. 1.25 per dozen. The daily demand of the product is given below (8)

Daily Demand(dozen)	10	20	30	40
Prob.	0.15	0.20	0.50	0.15

Determine optimum level of stock by using EMV criterion. Also compute EVPI

- Q. 2 (B)** Choose best act from the following payoff table by using (6)
 (i) Min-Max regret rule (ii) Laplace rule (iii) Max max rule (iv) Max - min rule

Acts	Events			
	D	E	F	G
A	20	-12	10	30
B	40	40	-44	30
C	65	72	75	-70

Q. 3. (A) Solve the following assignment problem

(7)

Production	Sales revenue			
	I	II	III	IV
P	120	156	118	144
Q	140	160	122	168
R	130	154	126	160
S	136	150	128	158

Q. 3. (B) Solve the given transportation problem by using Min (min-max) method

(7)

Shop

Producer	D ₁	D ₂	D ₃	Supply
O ₁	5	1	7	10
O ₂	6	4	9	80
O ₃	3	2	5	15
Demand	75	20	50	

OR

Q. 3. (A) Obtain the optimum solution of the following Transportation Problem

(7)

Origin	Destinations			supply
	D	E	F	
A	60	40	240	3
B	100	65	180	5
C	260	210	60	6
Demand	6	4	4	14

Q. 3. (B) Minimize $Z = 3x_1 + 5x_2$ subject to $x_1 \geq 0$ $x_2 \geq 0$ $x_1 \leq 4$ $x_2 \geq 2$

$$-3x_1 + 4x_2 \leq 12 \quad 2x_1 + 3x_2 \geq 12$$

(7)

Q. 4. Answer the following questions (any three)

(12)

1. Explain: Elements of decision theory
2. Explain: EOL Rule. and EMV rule
3. State Limitations and assumptions of linear programming problem
4. Explain: Hungarian Method
5. Describe : Vogel's Approximation method

RAN-2408000603030005

S.Y.B.Com. (NCF-NEP) (Sem. III) Examination March - 2026

Economics (MDC) (Paper - III) Monetary Economics

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ) 10**
1. નાણાંની માંગના હેતુઓ જણાવો.
 2. નાણાંનો ચલણવેગ એટલે શું?
 3. કુગાવાજન્ય ખાદ્ય એટલે શું?
 4. મૂડીબજારના હેતુઓ જણાવો.
 5. શાખ નિયંત્રણના હેતુઓ જણાવો.
 6. આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળના કાર્યો જણાવો.
 7. નાણાં બજાર એટલે શું?
- પ્ર.2. કુગાવો એટલે શું? કુગાવાની વિવિધ વર્ગ પર થતી અસરો સમજાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.2. (અ) નાણાંના પુરવઠાને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. 07**
- (બ) પીગુનું રોકડ પુરાંતનું સમીકરણ સમજાવો. 06**
- પ્ર.3. મધ્યસ્થ બેંકના શાખ નિયંત્રણના પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક સાધનો સમજાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.3. (અ) મૂડી બજારના સાધનો વિશે સમજૂતી આપો. 06**
- (બ) ભારતીય નાણાબજારની ખામીઓ સમજાવી તેને સુધારવાના પગલાંઓની ચર્ચા કરો. 07**
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) 14**
1. આધુનિક અર્થતંત્રમાં નાણાંનું મહત્વ
 2. કુગાવા નિયંત્રણના પગલા
 3. ડિજિટલ ચૂકવણીના ફાયદા
 4. મૂડીબજાર અને નાણાં બજાર વચ્ચે તફાવત

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions in brief (any five) 10**
1. State objectives of demand for money.
 2. What is the meaning of velocity of circulation of money?
 3. What is inflationary gap?
 4. State the objectives of capital market.
 5. State the objectives of credit control.
 6. State the functions of international monetary fund.
 7. What is money market?
- Q.2. What is inflation? Explain the effects of inflation on different sections of society? 13**
- OR**
- (A) Explain the factors affecting supply of money.. 07
(B) Explain Pigou's cash balance equation. 06
- Q.3. Explain quantitative and qualitative credit control tools of the central bank. 13**
- OR**
- (A) Explain the instruments of capital market. 07
(B) Explain the defects of Indian money market and discuss the measures to improve the defects of Indian money market 06
- Q.4. Write short notes (any two): 14**
1. Importance of money in modern economy.
 2. Control of inflation.
 3. Advantages of digital payment.
 4. Difference between money market and capital market

RAN-2408000603040002

S. Y. B. Com. (Sem.-III) (NCF-NEP) Examination March - 2026

English Proficiency and Life Skills-III (AEC-English)

सूचना : / Instructions

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

- (1) उपरोक्त दृशविव विगतो उत्तरवही पर अवश्य लभवी.
Fill up strictly the above details on your answer book

Student's Signature

Q.1. Choose the correct option (ANY TEN)

10

1. What was the wheelwright's main focus in his new role?
 - A. To provide spiritual guidance to the congregation.
 - B. To manage church finances.
 - C. To greet each person entering the church and observe them.
 - D. To maintain the church property.
2. How did the wheelwright and his wife spend their Sundays after losing their son?
 - A. By attending Mass in different towns.
 - B. By begging along the high roads.
 - C. By visiting churches and watching the crowds.
 - D. both B and C
3. At what age did Jean go missing?

A. Three	B. Four
C. Five	D. Six
4. Why did the parents decide to move to Paris?
 - A. They invited by their relative.
 - B. They are offered a job.
 - C. They wanted to start a new life.
 - D. They heard about someone finding their lost child in Paris.
5. Why did Jimmy and Bob agree to meet after twenty years?
 - A. They were going to start a business together.
 - B. They had a secret to share.
 - C. They were parting ways to make their fortunes.
 - D. Jimmy was going to give Bob money.
6. What was the name of the restaurant in the story, 'After Twenty Years'?

A. Joe Donald's	B. Beef O'Brady's
C. Big Joe Brady's	D. Joe's Crab Shack
7. The meaning of phrasal word 'swarm up' is:

A. Be full of people	B. Be full of excitement
C. Be full of doubt	D. None of the above

8. The meaning of phrasal word 'go out' is:
 - A. Go part
 - B. Leave one's country
 - C. Live in country
 - D. None of the above
9. The meaning of idiom 'in the doldrums' is:
 - A. Calm down
 - B. In confusion
 - C. Feeling depressed
 - D. Feeling happy
10. The meaning of the word 'fury' is:
 - A. Fair
 - B. Hate
 - C. Anger
 - D. Dead
11. The meaning of the word 'reverent' is:
 - A. a strong dislike
 - B. respect
 - C. behead
 - D. none of the above
12. The meaning of the adverb 'incessantly' is:
 - A. Continually
 - B. Uncomfortably
 - C. Clearly
 - D. All of the above

- Q.2 A. Answer the following questions in short. (Any 2) 04**
1. Do you think empathy is important for human being, why?
 2. What is optimism?
 3. What do you understand by word professionalism?
 4. Is initiative an essential quality in leaders? Why?
- .B. Expand your ideas on the following proverbs. (Any 1) 04**
1. Every cloud has silver lining.
 2. Higher duties mean greater responsibilities.
- C. Attempt any one of the following 07**
1. Write about one or two employees you know or have heard of who quit their job to find an another one to suit their temperament.
 2. Write in 150 words about gender discrimination means to you and how you combat it from leadership position.

RAN-2408000603050006

S.Y.B.Com. (Sem. III) Examination March - 2026
SEC - Banking - I

[Total Marks: 25

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10
- બેંકર એટલે શું?
 - ચેકમાં મલત્વના ફેરફારના ચાર ઉદાહરણ આપો.
 - ચેકની વસુલાતનો અર્થ આપો.
 - ખાસ લિયનનો અધિકાર એટલે શું?
 - ચેક પર નિશાની કરવી એટલે શું?
 - બેંકના ગ્રાહક બનવા માટેની શરતો જણાવો.
 - પર્યાય ચૂકવણીનો અર્થ સમજાવો.
- પ્ર.2. બેંકર ગ્રાહક વચ્ચેના સામાન્ય સંબંધોના લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 15
- અથવા**
- પ્ર.2. (અ) કયા સંજોગોમાં બેંકરે નાણાં ચૂકવવાનો ઈન્કાર કરવો જ જોઈએ? 07
- (બ) કયા સંજોગોમાં નાણાં વસુલ કરનાર બેંકરને બેદરકાર ગણી શકાય? તેની બેદરકારીનું શું પરિણામ આવી શકે? 08

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer in Briefly. (Any 5) 10
- Define "banker".
 - Give four examples of material alteration in a cheque.
 - Give the meaning of a collection of cheque.
 - What do you mean by banker's special lien?
 - What is meant by a marking of the cheque?
 - State essential conditions to become a customer of a bank.
 - Explain - Payment in due-course.
- Q.2. Discuss the general characteristics of Banker - Customer relationship in details. 15
- OR**
- Q.2. (A) Under what circumstances should a banker refuse to pay a cheque? 07
- (B) Under what circumstances can a banker be considered negligence in accepting a cheque? What are the consequences of his negligence? 08

RAN-2408000603060001

B.Com. (Sem. III) Examination March - 2026

VAC - 3 : ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા

[Total Marks: 25

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

પ્ર.1. વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

- કંચન એટલે કઈ ધાતુ?

A. ચાંદી	B. સોનું
C. લોખંડ	D. તાંબું
- ઉપનિષદોની કુલ સંખ્યા કેટલી માનવામાં આવે છે?

A. 100	B. 101
C. 107	D. 108
- ન્યાય દર્શનના પ્રણેતા કોણ છે?

A. પતંજલિ	B. કણાદ
C. ગૌતમ મુનિ	D. જૈમીની
- રામાયણમાં કેટલા કાંડ છે?

A. 5	B. 6
C. 7	D. 8
- મહાભારતના રચયિતા કોણ છે?

A. વાલ્મિકી	B. કાલિદાસ
C. વ્યાસ	D. ભવભૂતિ
- ભારતનાટ્યમનો ઉદ્ભવ કયા રાજ્યમાં થયો હતો?

A. આંધ્રપ્રદેશ	B. કર્ણાટક
C. તમિલનાડુ	D. કેરળ
- કયો વેદ સંગીત કલાને સંબંધિત છે?

A. ઋગ્વેદ	B. યજુર્વેદ
C. સામવેદ	D. અથર્વવેદ

પ્ર.2. (અ) સવિસ્તર પત્ર (2 માંથી કોઈપણ 1)

05

- ભારતીય લોકજીવનની મુખ્ય વિશેષતાઓ વર્ણવો.
- વિદેશી આક્રમણોથી સર્જાયેલ અસ્થિરતાનું વર્ણન કરો.

પ્ર.2. (બ) સવિસ્તર પત્ર (2 માંથી કોઈપણ 1)

05

1. વૈદિક અને અનુવૈદિક યુગનું લોકજીવન વર્ણવો.
2. ગુપ્ત અને હર્ષવર્ધનના સમયનું લોકજીવન જણાવો.

પ્ર.2. (ક) ટૂંકનોંધ લખો (2 માંથી કોઈપણ 1)

05

1. ભારતીય નૃત્યકલા
2. વૈદિક યુગ

ENGLISH VERSION

Q.1. 7 - MCQ (2 Marks each) (Any 5 out of 7)

10

1. What is the meaning of kamcana?
A) Silver B) Gold
C) Iron D) Copper
2. How many Upanishads are believed to exist in total?
A) 100 B) 101
C) 107 D) 108
3. Who is the founder of the Nyaya philosophy?
A) Patanjali B) Kanada
C) Gautama Muni D) Jaimini
4. How many Kān das are there in the Ramayana?
A) 5 B) 6
C) 7 D) 8
5. Who is the author of the Mahabharata?
A) Valmiki B) Kalidasa
C) Vyasa D) Bhavabhuti
6. In which state did Bharatanatyam originate?
A) Andhra Pradesh B) Karnataka
C) Tamil Nadu D) Kerala
7. Which Veda is related to music and performing arts?
A) Rigveda B) Yajurveda
C) Samaveda D) Atharvaveda

Q.2. (A) Write following Answers. (Any 1 out of 2)

05

1. Describe the main features of Indian folk life.
2. Describe the instability caused by foreign invasions.

Q.2. (B) Write following Answers. (Any 1 out of 2)

05

1. Describe the social life of the Vedic and Post-Vedic periods
2. Explain the social life during the time of the Gupta and Harshavardhana periods.

Q.2. (C) Write Short Notes. (Any 1 out of 2)

05

1. Indian dance art
2. Vaidika yuga (Vedic period)